

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Előfizetési csapán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyilt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árassáby szerint számítanak. — Nagyobb és többször hirdetések jutányosan eszközölhetők.

Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.

Nyilttár petis sora: 30 kr.

B-Gyarmat, nov. 30.

Az utóbbi időben sok mindenféle dolgot olvashattunk Nógrád felől, — s ha mindazt, a mit az ellenzéki sajtó világga bocsátani jónak látott, igaznak, valódinak, a ténynek megfelelőnek vennők, a vármegye bel- és társadalmi életét fenekestül fölfordultnak kelleve minősítenünk, a hol a törvényes állapot s a rend az önkényt uralja, a hol a szabad nézet- és véleménynyilvánítás bilincsekbe van verve s a főispán «basáskodó» akarata tartja lenyűgözve még a gondolkodást is.

Hát ez «tropusnak» nagyon szép, s arra, hogy a könnyen hívők táborában feltétlen hiteltelre találjon, nagyon alkalmas, csak hogy egy nagy hibája van s ez az, hogy nem felel meg a valóságnak.

Itt van mindjárt a főispán erőszakoskodása s «basáskodása», melyet különösen a felvetett alispán-kérdéssel kapcsolatosan szoktak bangoztatni; pedig az egész nem egyéb, mint üres, légből kapott lármák, mert: a ki a tényeknek megfelelően, hüen gondolkozik, annak be kell ismernie, hogy az alispánkérdést nem az új főispán rángatta elő nem tudom én micsoda bűbajos eszközökkel, hanem fel volt az már akkor, midőn a vármegye vezetésével megbízott, velve régen s a főispánnak ugyan arra, hogy e kérdés tárgyalassék s az a mai alakot öltse, hatalmi eszközökkel élnie egyáltalán nem volt szükséges. Hanem azért a kérdést hatalmi kérdéssé fujni fel az ellenzéknek most már annyival inkább programmszerűbb; mert ezzel az új főispán vezetése alatt tartott első közgyűlésen szenvedett vereséget akarja elakarni. A közgyűlésen elhangzott ellenzéki beszédek tenorja az a heves támadás, melylyel föllépett, mind azt mutatja, s arra vall, hogy a főispánban háttartalanul erőszakoskodó embert tételeztek fel, a kinek programmszerűleg nekiutazni kell. S mit tapasztaltak? Azt, hogy Rudnay Béla erőlyes s olyan ember, a kit vak lármával elhalgattatni nem lehet; de egyuttal olyan főispán, a ki erejét s azt, hogy hatni tud, a törvényszerűségben keresi, a törvényiszteleiben találja. A hivatása magaslatán álló főispán a fellépésének azután oly meggyőző ereje volt, hogy a gyűlés végén az ellenzék éljenezte őt legjobban. — Ez persze kívül esett a programon, s hogy az abból eredő erkölcsi hatás meggyőzőgíttessék: annál jobban s erősebben fuják meg a jaj-kiáltást az egész vonalon.

Ez lehet az ellenzéknek a saját gusztlusa s mi ezt nem is irigyljük. Egyet azonban ki kell jelentenünk s ez az: hogy mi, kik e vármegyében élünk, s annak beléletét s e belélet alakulásait pártsemélyen nézzük, a vármegye békéjének feldúlásáról, főispáni korteskedésről, erőszakoskodásról sem nem tudunk, sem ilyesmit nem láttunk. — Látunk azonban egyebet.

Látjuk azt, hogy a Néppárt intencióit támogatók között nagy sürgős-forgás van. Járnak, kelnek, mozognak, aláírásokat gyűjtenek, leveleket váltanak, s szabadelvű párti férfiakra hálót vetnek. S mind ezt — ad majorem Zichy & Comp. gloriam. De feldult békéből látni valamit alkalmunk nem volt. Az ilyesmihez más valami s az kellene, hogy a Néppárt által a

lelkiismereti szabadság, a népjeg és sok egyéb nagyszabású elvek köpenyében takart s ügyesen pólyált tanok vármegyénk józan elemeire az igazság meggyőző erejével hassanak. Ez azonban merő képtelenség már azon egyszerű okból is, mert ezek a hirdetett tanok mindenhez alkalnak inkább közelebb, mint az igazsághoz. Meggyőződést tehát nem is kelthetnek.

Az ellenzéki tábornak — úgy látszik — épen az nem tetszik, hogy a vármegyének józan elemei egész nyugtalansággal néznek a megejtendő választás elé, melyet szabad meggyőződésük szerint s a választási szabadság integer megőrzésével fognak megejteni, abban a hivatalos pressiónak helye nem lesz. Az, a ki az ellenkezővel kürtöli tele a világó, csak az alispánnak tesz rossz szolgálatot. Az afféle barátokból — azt hisszük — az alispán sem kór, a kinek, ha van hibája, az csak az lehet, hogy a nála meg nem szokott s váratlan gyöngeségből — a legutóbbi időben ezekre a — szabadelvű pártot megbontani igyekvő jó barátokra hallgatott.

A vármegyének az a része, mely tagjaiban a szentesített törvények iránti kötelei tiszteletet ébren tartani szereli, tisztán látja, hogy a főispán somogyi pontokra támaszkodó pártot nemcsak nem támogathat, hanem azt ellensúlyozni, működését, mely az eddigi tapasztalatok után csak áldatlan lehet, megbénítani igyekszik. Ezt mindenki belátja, csupán az a párt nem, mely a nála már megszokott követelő modorral elmegy egészen odaig, hogy a kormányhatalom képviselőjét a téllenségre kárhoztatná s megkövetelné tőle, hogy az aknamunkát zsebre dugott kézzel nézze. Nos, ezt a naivitást csak tartás meg a maga számára e párt, melynek mindig van egy-egy kijátszandó «atoutja».

Most a főispán basáskodása az «atout», mikor megelőzőleg Pongrácz György volt az alispán-jelölt, akkor a vallási kérdés volt az. Ezt a kérdést a választás keretében üszökként akkor éppen ez a párt dobta bele, a mely attól most, midőn Pongrácz György épp ez okból visszalépett, kezét nagy szeliden mosni látszik, mert jól tudja, hogy a szenvedélyt felkorbácsolása a vallás aegise alatt történik a legkönnyebben.

Ne dobálódzék tehát az követ, ki üveg-házban lakik. Tekintsen csak körül egy kissé ez a nemzeti párt s vonja le maga r szére a bizottsági tagok választásának eredményéből a következtetést. A midőn azt látja, hogy az ő támogatása mellett 27 pap és heciz-káplán neve került ki az urnából, lehetetlen be nem ismernie, hogy a választás folytán korántsem ő erősült, hanem tisztán a néppárt, tehát az a párt, a melylyel való közösséget a legnagyobbból a legkisebbig megtagadott közölök mindenki. A nemzeti pártnál ez már megszokott dolog, a néppárttal ölelkezik s nem veszi észre, hogy az fogja agyonölelni. Je prends mon bien ou je le trouve — mondja Molière. Ez érthető. De mit szólunk ahhoz, hogy ezt az eredményt azoknak a férfiaknak köszönheti, a kik nem is az ő emberei, hanem a kik nagy bévvel szabadelvűeknek vallják magukat s az elvek terén alkat ismernek — pusztán személyes sympathiából s még most is megkövetelik, hogy szabadelvűeknek tartsák őket.

Am legyen; mi azonban, kik a vármegye

jövőjét személyes sympathiákba burkolt uralomért kockára vetni nem akarjuk, bizunk a jövőben s vármegyénk politikai érzékének azod józanságában, melynek már a multban is oly sok tanújelét adta.

A nógrádmegyei választások. Az országos lapok pártpolitikai szempontból foglalkoznak a Nógrádmegye területén most lefolyt megyebizottsági tagválasztásokkal, holott ez nem volt országos pártpolitikai érintő mozzanat, hanem a liberálisok küzdelme a klerikalissokkal szemben; mert habár az akciózt a megyében alakult szabadelvű-párt kezdeményezte is, a napról napra észlelhetett alattomos foglalkozásokkal szemben, melyek Scitovszky jelenlegi alispán neve és védszárnya alatt a néppárt jövőben való uralmának biztosítását célozzák, a közdelemben a szabadelvű-párt tagjaihoz teljes őszinteséggel és lelkesedéssel csatlakoztak az orsz. függetlenségi és 48-as pártnak szabadelvűen gondolkozó tagjai is. És hogy e küzdelemnél a néppárt itt-ott tért hódított, azon meg nem engedett eszközöknek lehet tulajdonítani, melyek a selekzeti igazságok, pénzrel és tűzifával való vesztegetések és az alispáni pressió és összeműködés alakjában a néppárt érdekében az egész vonalon mozgásba hozattak.

Nem tudom, ki informálta Apponyi Albert gróft multkori interpellációja megtételénél s ki tüntette fel a megyebizottsági tagok többségének szabad elhatározásait a főispán pressiója eredményéül, holott a megyebizottsági tagjai kik valamennyien értelmes felfogással és szabad elhatározással bírnak, az ily befolyásoknak nincsenek is kitéve annyira, mint a kevesebb műveltséggel bíró választók zöme.

Ha tehát Apponyi Albert gróf már a mult alkalommal a szabad választás érdekében, habár valóltan körülményekre támaszkodva, a törvényhozó testületben szót emelt, soha sebb alkalma nem lenne pártpolitikai elfogultságának igazolására és a neki tulajdonított néppárti szolidaritás megtagadására, mintha most a Nógrádmegyében megtörtént megyebizottsági tagválasztások után s az ott észlelt szomorú jelenségek alapján azt kérdeznék meg a belügy-ministertől, hogy van-e tudomása az említett választások alkalmával a néppárt érdekében használt s a társadalmi rendet megbontással fenyegető selekzeti igazgatásokról s egyérmely főúr és megbizottai részéről történt pénz- és anyagi vesztegetésekről, melyek alkalmasak voltak arra, hogy a választókat félrevezessék és szavazataikat törvényellenesen befolyásolják és van-e tudomása arról is, hogy a néppárt választási mozgalmait a tényleges alispán hivatalából irányították és támogatattak, végre, hogy a néppárt minden egyes kortesének, sőt még az azon választó csoportban szavazókkal nem bíró káplánoknak is a megye költségén sokasorosított és a tényleges alispán nevével ellátott választói névjegyzékek bocsátattak rendelkezésükre, holott ehhez a másik párt tagjai hozzájutni képesek nem voltak? (Spectator.)

*) A «Magyar Ujság» f. évi nov. 31. számából vetülk át Spectator közleményét, mint alyat, a melynek tartalma eddigelő senki által meg nem cizfoltatott. Szerk.

A legkedvesebb és legbecsesebb karácsonyi és új évi ajándék
egy jól sikerült fénykép,

mely **Belgráder Soma** fényképészeti műtermében B-Gyarmaton készül. — Felvételek eszközöl-
tetnek borus időben is reggeli 9 órától d. u. ¼ óráig a Teleky-utcában őzv. Berzelly Ödönne urnó
házában lévő műteremben. — A fényjarda fűtve van.

Losonczy hírek.

Losoncz, 1895. december 1.

Tabitha jótékony négyesületünk megtartotta az 6 Katalin-esti mulatását, mint eddig mindenkor, úgy most is nagy sikerrel. Bebizonyosodott, hogy a női bölcs tapintattal, leleménységgel párosult rendezés meghozza az óhajtott eredményt. Az estély csaknem minden lehetőt összpontosított a biztos siker tekintetéből. Állott pedig előkép, szini műkedvelői előadásból és tánczból. A két előzőnek előállítás városunk majd minden hajadonát és ifjút szerepeltette. Már ezek magok is képertek nagyszámú közönséget és ha ezek családjaikon kívül felemlitem, hogy a gácsi és füleki ifjuságon felül Alsó-Nógrád, sőt maga a főváros is képviselve voltak, mindenki elbíhati, hogy a Vigadó terméi teljesen telve voltak. A szakrendzők is kiteltek magokért, mert mindenkinek kiosztották a megfelelő szerepet. Az előadásról részletesen írni épen azért felesleges. Az általános siker kifejezésében minden meg mondva. S ha meggyeszte lennének ismeretekes hölgyeink, talán meg is tennék; habár ez esetben is tartózkodva, mert a kinek kacskias menyecskésztámba vehető fiatal felesége van, annak vigyázni kell, nehogy a féltékenység ördögét maga iránt felkeltse. Az előadást követő táncmulatság kiválóan virradt tartott, a mi ez idő szerint későn következett be.

Méltóságos Klamarik János közoktatásügyi osztálytanácsos, városunk magasra jutott férfa ez alkalomból néhány napot körünkben töltött. Kedves családja részt vett a fent említett estélyen. Hísztek, hogy a mulatság kedves emlékeivel távozik a fővárosba.

A Nimródok kedves évadja is bekövetkezett, most szerdán, a városi erdőben rendeztek vadászt, melyen a vadásztársaság tagjain kívül számos vendég is volt jelen. Az eredmény:

1 szarvas-tenész; 2 ós, 1 róka, 2 fűcsán és több nyúl. A vadászatot megelőzőleg a vadászok fiatalabbjai szíveskedéssel a palackot a levegőbe dobva fogadásból cséllővére használták. A fogadás előbb 1 palack majd 2-3 palack peszró lett, így vesztettek Deutch Berci és Gellén Dezső a néző vadászok köztjára egész tisz megő palackotmeget. Minthogy pedig Gellén Dezső most első ízben lőtt szarvas, a vadászok ültetés szerartása mellé 5 palack peszró szíveskedéssel örömmel ajánlotta fel. Mire azonban az esteből elővártak, a felavatás természetesen a városi új szállóban tartott. Ott vették észre a társulat tagjai, hogy ez alkalommal 13-ra olvadt le számuk. Hogy a babonás számmal segítsenek, az egyik arra vállalkozott, hogy segít a bajon. 8 mível épen esti 6 óra felé járt az idő, azaz köszöntött be a város kapitányához: Sándor bácsi! jöjjön azonban velem, mert különben halál történik. A Sándor bácsi komolyra vevő a dolgot, nagy sietve ment a bejelentő után, de örvendetesen lett meglepve, hogy ily könnyen odahajja el a szerencsétlenséget.

Az elejtett vadak feletti öröm tetéze lett kedélyes ebéddel, mely a vacsorát is magába foglalta, mert a rószterveket csak öreg este hozta városunkba.

TÁRCZA.

Könyceppet láttam szép szemében.

*Könyceppet láttam szép szemében,
Szegény, szegény jó anygallom!
Az emberek megint bántották,
Es fáj neki, tudom, nagyon.*

*Könyceppet láttam szép szemében,
Egy végtelen borús eget ...
Onak néztem hosszan e világot,
Mely engem általözött.*

*Mint ősi kód az ősi tájat:
Ugy övezett körös-körül
S e könynyű változám egészen
Mint kódbe, ha óhaj vegyül.*

*Lényeké változott a lényem,
Lelkem egy percre benne dt;
Éreke összes fájdalom mind,
Az minden ceppnyi gyönyörűt ...*

*Könyceppet láttam szép szemében,
Egy percsig szenvedtem veled,
No bánd, no bánd fényes világom,
Szemedből, mert e köny eredt.* H.

Róma.

Írta: HANZSIVÉNY-MÁRTON ETELKA.

Olykor ... olykor megpillantva a tengert ... haladt az olasz gyorsvonat a Maremma-rónán át Róma felé.

Hétfőn a polgári iskolai szék tartotta ülését, melyen a folyó ügyekről kívül közérdekű tárgyak ez idő szerint nem kerültek elő.

Losoncz, 1895. nov. 22.

Tisztelt szerkesztőség!

A „Nógrádi Lapok és Honti Híradó” legutóbbi számában referálván az új főispán Rudnay Béla úr 6 méltóságának Losonczon tett látogatásáról, midőn az áll. főgymnasium tanári karának tiszteletgését említi, megöröglag mondja, hogy a főgymnasium igazgatójának egész beszéde a következő szövegből állott: Van szerencsém bemutatni az állami főgymnasium tanári karát. Nehogy a melyen t. közönség között, e téves értesítés folytán felőlem balvélemény keletkezzék, igen kérem a t. szerkesztőséget, sziveskedjék helyet adni ödről beszédem szószertinti szövegének, mely következő hangzik:

„Méltóságos főispán úr! Van szerencsém bemutatni a losonczy állami főgymnasium tanári karát, kérve méltóságodat, hogy egész megyénk kiterjedő gondjainak közepette, állami intézetünket és tanári karunkat is kegyes jóindulatába fogadni méltóztassék.”

Ennyi az, a mit a szóban forgó értesítés helyreigazítása czéljából felhozni szükségesnek véltem; hogy aztán a t. szerkesztőség hogyan appreciálja szavaimat, s mit olvas ki az arra adott főispáni válaszból: az az ő dolga. Itéljen a közönség.

Részben a t. közönség felvilágosítása, részben talán a magam igazolása végett is szabadjon még a következőket megjegyezmem: Általánosan elfogadott szabály az, hogy midőn magasabb, méltóságviselőnek nagyobb számú küldöttségeket mutatnak be, a vezető egyének a lehető legnagyobb rövidséggel adják elő mondani valóikat, hogy a fennforgó esetben igyekeztem e szabályhoz alkalmazkodni, erre engemet még az a körülmény is buzdított, mert láttam az audientia várakozó küldöttségek nagy számát, meg aztán az előttemben ebédre fölterített asztal arra is figyelmeztetett, hogy 6 méltósága a délelőtti vasúti utazás és tanácskozás után, a már jól előrehaladt délután daczára, még mindig étlen-szomjan fogadja a küldöttségeket. Meg vagyok győződve, hogy unaga a Főispán úr 6 méltósága is sokkal szivesebben vette rövid előadásomat, mint ha, a jóízű rovársra, agyoncépelt, semmitmondó tucatszövegekkel szaktatam volna különben is erős contritubutio alá vetett türelmét.

Tisztelettel:

Gresits Miksa,
a losonczy áll. főgymnasium igazgatója.

Tanügy.

A közigazgatási bizottság a kir. tanfelügyelő előterjesztése folytán a tankötelesek iskoláztat-

tása, az iskolai mulasztások bírságolása, a szorgalmi idő beartatása és az iskolai tankönyvek beszerzése iránt szigorú határozatot hozott. A határozat következő:

Az 1864. évi 38-ik és 1876. évi 28. t.-cz., valamint a vonatkozó ministeri utasítások és rendeletek alapján rendeli e bizottság, a mint következők:

1. A községi eljárók köteleességére tételik, miszerint a tanév kezdetét megelőzőleg egy hetet adják tudtára a község lakosságának a tanköteles gyermekek iskolába küldésének napját, vagyis a szorgalomidő kezdetét; egyszerűs mind ekkor hirdessék ki a községben, hogy az 1868. évi 38. t.-cz. 1-6. §-ai értelmében minden szülő, gyám és gazda a gondozása alatt levő gyermekeket a 6-ik életévük betöltését követő tanévől kezdve 12-ik évök betöltéséig a mindennapi életük 13-ik évétől a 15-ik év betöltéséig pedig az ismétlődő iskolai feljartatni és ott tanulást tartoznak. Annak előre bocsátásával, hogy a gyermekek tankötelezettsége idejének megszabásánál mindig az iskolai és nem a polgári év tartandó szem előtt; itt megjegyeztetik még, miszerint a vallás- és közokt. m. kir. minister 1878. évi 728. sz. a. kelt élt jelentőségű rendelete szerint mind azon tankötelesek, kik a tanév folyamata alatt töltik be a 12-ik életévüket, a tanév végéig kötelesek a mindennapi iskolába járn; azon tankötelesek pedig, a kik a tanév folyamata alatt érik el 15. életévüket, a teli hónapokon át még mindig tartoznak az ismétlődő iskolai látogatni. Köteles a községi eljáróság arra is felügyelni, hogy az 1884. évi 17. t.-cz. 60. §-a értelmében a községbeli iparosok oly gyermekeket, a kik életük 12-ik évét még be nem töltötték, tanonczokul fel ne vegyének s hogy a községben levő iparostanonczok a helybeli iparostanoncz iskolába s annak nem léteben a községben fennálló ismétlődő iskolába járjanak. Köteles továbbá a községi eljáróság teljes szigorral meggátolni, hogy a 12-ik életévét még be nem töltött tankötelesek akkor a szülők, akár az érdekeltség által a szorgalomidő alatt pásztorokul ne alkalmaztassanak.

Ellenben az 1868. évi 38. t.-cz. 3. §-a szerint a ragályos bajban, vagy elmebetegségben szenvedők, avagy taníthatatlan tompa elméjük az iskolaszék által kizárandók a nyilvános népiskolákból; valamint ugyanazon törvény 2. §-a szerint, a a testileg vagy szellemileg gyenge gyermekeket a tisztí orvos bizonyítványára az iskolaszék rövidebb vagy hosszabb időre felmentheti az iskolába járás kötelezettsége alól.

Minden év szeptember hó 15-éig kötelesek az iskolaszékek a mindennapi és ismétlődő iskolába tényleg beiratkozott és feljárt tankötelesek névjegyzékét a közokt. m. kir. ministerium által kiadott B. mintájú nyomtatványon kiállítva a községi eljáróságának átadni s

Végtelen síkság, terméketlen száraz magas füvel benőve ... itt-ott mocsarakkal felváltva vonult el szemeink előtt. Lovak legelészek rajta, de csak úgy immel-ammal haraptak olykor a sárga, kiegészítő fűbe, — az állomások is ritkulni kezdtek s minden természeti szépség elpártolt tőlünk. Sehoh egy fa, egy bokor, egy kiellen rónaság az Abruzzóktól egész a tengerig! Civita Vecchia-nál ismét élénkül a panoráma s a tenger teljes pompájában ragyogott fel előttünk. Az Alban- és Sabin-hegység feltűnt s nem-sokára a Tiberen által ... a vonat berobogott Olaszország fővárosába, a szent szék metropolja ... Rómába.

Róma! Te örök város, hol Romulus és Remus bölcsőjét ringatták, mily büszkén állasz a Campagne hét dombján!

Évszázadok jöttek és mentek, országok lettek porba tiporva, koronásfők glóriája eltemetve, nemzetek letűnére, az idő, a kor vasfoga mindent selemészített ... egyedül Róma áll rendületlenül, az ő vezércsillaga nem tűnhet le soha! Aranyos fényugy veszi őt körül, a merre a szem tekint, mindenütt régi történeti emlékek, mindenfelé egy ősi kor szellemével találkozunk s a képeket visszavándorol egy rég letűnt világ othobába, melyről a hyroglikák mesélnek csodás, bámulatos történeteket! — Róma állítólag 753-ik Kr. e. lett alapítva, ő eredeti neve akkor Pallatium volt, később azután lett a két iker-testvér Romulus és Remus tiszteletére Rómának elnevezve.

Az eredeti város a Palatin-domnál volt s a Capitoliumon voltak a számos istenek templomai, míg a mostani sekély Tiber melyből a kavicsok kilátszanak, akkor mély medrében, nagy tengeri hajókat hozott Róma falai alá. Ebből a korszakból származnak a Tuskulum-kutak a Mamertini-tömlőczükben és a Cloaca maxime.

A második Pun-háború után 279. Kr. e. a carthágói Hannibállal, rengeteg műkincszet hoztak Görögországból Rómába. A syrakusi drágaságok s Carthágó meghódítása sok előkelő görögöt, tudóst és művészt vonzott Rómába, kik gazdagságuk- és szellemükkel magukkal hozván, Rómát a virágzás fokára emelték. A macedóniai háborúk után Cato építette az első Basilikát s a Maxima cloakát, mely hivatva volt magába fogadni a Róma dombjairól összefolyt vizeket, mostani alakját nyerte meg s azóta változatlan maradt.

Pompeius 55-ben Kr. e. építette az első köböl való színházat, melynek romjai még most is láthatók s a házakat márvánnyal kezdték díszíteni s benn a padozatot mosaikkal pótolni.

A Pantheon, mely egy világra szóló remek mű ... 25-ik évben Kr. e. épült Agrippa idejében, éppen úgy az első nyilvános thermék (fürdők).

Caligula és Claudius császárok, szinte remek építményekkel gazdagították a várost s Róma híre már messze földet bejárt. De akkor vége

s együttel bejelenteni, mely tankötelesek nem járnak meg iskolába. Ez utóbbiak szülőit, gyámjait a községi előjáróság haladéktalanul figyelmeztesse gyermekek pontos iskolába járatására s ha ennek sikere nem volna, azon szülők ellenében a népoktatási törvény 4. §-ában megszabott fokozatos bírság alkalmazandó.

A községi és körjegyzők az iskolába tenyleg beiratkozott és feljaro mindennapi és ismétlő tankötelesek hiteles névjegyzékét minden év október hó 1-ig a kir. tanfelügyelőhöz be-terjeszteni kötelesek.

II. Szeptember hó 15-től a tanítók szabályszerű iskolai mulasztási naplót nap-nap után pontosan és felelősség mellett vezetni tartoznak, feltüntetvén abban ugy az igazolt, mint az igazolatlan mulasztási felnapokat. Iskola-mulasztásra engedélyt adni, vagy engedély nem kérhetése esetén a mulasztást kimenteni a következő esetek bizonyításával lehet:

1. ha a tanuló oly betegségbe esik, mely miatt kénytelen az iskolából elmaradni;
2. ha szülője vagy családjának valamely tagja annyira beteg, hogy a miatt a tanulónak erkölcsi kötelessége otthon maradni;
3. a család körében történt halál vagy hasonló családi csapás esetén;
4. a háznál előforduló nagyobb családi ünnepélyek (pl. házasság) alkalmával;
5. télen a teljes és beigazolt ruhátlanság esetén.

Iskolamulasztást igazolni első sorban a tanítónál, másodszorban az iskolaszéknel, illetőleg annak elnökénél lehet.

(Folyt. következik)

Hírek és különfélék.

Személyi hír. Rudnay Béla főispán úr 6 miga ma érkezik meg nógrádmezei székhelyére. **Kinevezés.** Ő Felsége a király, dr. Bárdos Géza b.-gyarmati kir. törvényszéki aljegyzőt a lipót-ujvári kir. járásbíróshoz albiróvá nevezte ki. Dr. Bárdos Géza november hó 27-én utazott el Lipót-Ujvárra. — **Kotrba** Nándor szécsényi járásbírósi aljegyző a m-zs-községi kir. járásbíróshoz szintén albiróvá nevezetett ki.

Előléptetések. Borbély Kálmán és Kuppis József kir. mérnökök, kik hosszabb ideig a nógrádvármegyei építészeti hivatalnál is működtek, — kir. főmérnökökké nevezettek ki. Borbély főmérnök jelenleg a töröcz-szent-mártoni, — Kuppis József pedig a komáromi m. kir. építészeti hivatal főnöke. A balassagyarmati m. kir. építészeti hivatalhoz kinevezett Krausz Fülöp, Schön József és László Sándor kir. mérnökök a IX., illetve a X-dik fizetési osztályban egy-egy fokozattal szintén előléptek.

Éskülvő. Vácson Alberty Ferencz kedves leányával Erzsike kisasszonnyal nov. hó 10-én kötött

házasági frigyét Farkas Kálmán fővárosi hivatalnok. Nászúgyok voltak: Majthényi István országgyűlési képviselő és Virág Béla lapszerkesztő. Az esketési szertartást Bencek István theol. tanár végezte.

Hymen. Tornyos József bátorfalusi körjegyző, tegnapi november 30-án lepett házassági frigyre Pongrácz János kisasszonnyal, Pongrácz Soma bátorfalusi birtokos kedves leányával. A házassági frigy Bolgár Endre Hontvármegye alispánja előtt kötött.

Darula Arnold, az előbb özv. Kék L.-néfele, utóbb pedig a «B.-gyarmati könyvnyomda részvénytársulat»-i könyvnyomdánk mű-és üzletvezetője, jelen állásától mai napon megvált s hasonló minőségben Miskolcra a Wesselenyi és Gedeon társnyomdatudajdonosok üzetébe lép. Technikai képzettsége és szorgalma lényegesen hozzájárult könyvnyomdánk felvirágzásához.

Névmagyarosítás. Krausz Sámuel Simon balassagyarmati lakos, a triezsi biztosító társulat helybeli főügynökségének titkára, nevét, belügyministeri engedéllyel «**Kovács**»-ra változtatta.

Tegnap Szilágyi Dezső képviselőházi elnök, Perczel Béla belügyminister és Andreánszky Gábor megyenkbeli képviselőt rendre-utasította. Azért említjük ez esetet, a melynek folytatása is várható, mert a magyar parlamentben eddig arra példa nem volt, hogy egy minster rendreutasításra okot adott volna. Valóban közállapotaink jellemzésére szolgál ezen parlamenti esemény is.

Gyászhiir. Reucsan János Rőczei, balassagyarmati derek földmives gazda, ki a városi képviselőtestületnek is hosszabb idő óta tagja volt, november hó 29-én este 58 éves korában elhalt. Nyugodjék békével.

Antisemitá heczek-káplán. Luegernek alig-ha van olyan követője az osztrák-magyar birodalomban, mint **Szokolovszky** Bence gácsfalvi róm. kath. káplán. Nevezett káplán ur a múlt vasárnap, — mint hiteles forrásból értesülünk, — a kistugari tóbtójk filibában hiveihez intézett tót prédikációjában következő épületes és virágos mondatokkal hirdette a vallási türelmet és az emberbaráti szeretet: «**Magyarország egy szép virágos kertet s eme kertben a zsidók — a hagymák, melyek a föld alatt is kellemetlen büzt árasztanak, irtsuk ki ezeket a hagymákat!**» Minden ember láthatja, hogy ebben osztály és vallás elleni izgatás foglaltatik s így Szokolovszky káplán ur prédikációjához a kir. ügyészségnek is volna valami köze. De egyszersmind csodálunknak is kell kifejezést adnunk, hogy Szokolovszky úr Miesl Zsigmond esperes-plébános ur főnöksége alatt merészül ily izgatott prédikációkkal fellépni. Miesl Zsigmond urat, mint aki ő Felsége által koronás arany érdemkeresztrel felékitve lón, hazafiságról s igazi

keresztényi türelméről sokkal jobban ismerjük mintsem ő megengedhetének találhatósá saját káplánjának már is törhetetlenné vált izgatásait. Általános a kíváncsalom Gács vidéken, hogy Szokolovszky káplán ur onnan eltávolítottassék. Reméljük, hogy ha Szekeres János rozányói püspök-helynök urnak a káplán ur izgatásai tudomására hoznának, nem fog késni, hogy a káplán urat oly helyre internálja, hol az izgatásoknak majd határt fognak szabni.

Balassagyarmat képviselőtestülete december hó 6-án d.-u. 3 órakor járási főszolgabíró elnökölete alatt rendkívüli közgyűlést tart, melyen a lemondás folytán megüresedett irnoki állás lesz választás útján betöltendő. A pályázati hirdetés lapunk más helyén olvasható.

A b.-gyarmati polgári iskola 20-ik évi fenállását nov. 24-én ünnepelte meg szűkebb körben az ottani fő- és leányiskolai tanítótestület. Az ünnepélyen a tantestület tagjain kívül, mint vendégek jelen voltak: dr. Jankovich György kir. tanfelügyelő, Horváth Danó iskolaszéki elnök, Hottorinszky Károly iskolaszéki alelnök és Reményi Károly városbíró. Az ünnepély azzal vette kezdetét, hogy Wagner István, mint az akkori iskolaszék je-zyjze, felolvasta a legelső könyvet, mely 1875. évi nov. hó 24-én vétetett fel. Majd Draga József tanító melléltá Tomeskó Nándor igazgató őrdemeit, s kitartó munkásságát, melyet az iskola fejlesztése érdekében kifejtett. Buzdító beszédek tartottak Jankovich kir. tanfelügyelő és Horváth Danó iskolaszéki elnök. Reményi városbíró a főgyűlésium ügyét is felelevenítette. Végül Tomeskó Nándor előadta a 20 évi statisztikai adatokat, melyekből meggyőződést szerezhetünk, hogy a b.-gyarmati polgári és főiskola missziójának megfelel, s hogy, a mint ezt a kir. tanfelügyelő is elismerte, — a hazai elsőrendű polgári iskolák között foglal helyet.

A Skarabenszok ismét egy szép levéllel kívánják szaporítani érdemkoszorújokat; ugyanis most szombat, december 7-én a «Balassa»-szálló emeleti termében játékokozó család szene-estélyt rendeznek, amelyben mint halljuk, a még folyózat mely áldóban szunnyadó dalárda néhány régi gárdistája; továbbá zongorán **Guttman** Mariska k.-a, hegedűn **Herr** Kornél és ugyancsak zongorán **Kedvassy** Lajos fog közreműködni. El is kell immár egy kis társadalmi mozgalom.

Három szabályrendelet. Hosszas vajadás, enyhébben szólva érlelés után Balassagyarmat előjárósága nov. 25-én elvégre felterjesztette a törvényhatóságához megerősítés végett: 1-ór a község területén gyakorlándó «közhasznosság», 2-or a «közvághóid» használata s a vágatási díjak kezelése, végül 3-or a «vágómarha» és «sertéstartás» tárgyában alkotott szabályrendeleteket, Közérdekűek lévén, azokat lapunk sorrendben fogja közölni.

Pótvásár Balassagyarmaton. A mindszenti

a szívnek melegebb dobogást kölcsönöz! Így vagyok Rómával mint Petőfi a felfölddel «am csodálom... de nem szeretem», lellem bámul... de szívem hideg és néma marad!

(Folyt. köv.)

Dr. Imrik Péter, törvényszékünk egyik volt jeles tagja, mostani nagyvárdi kir. ítélőtáblai bíró, Sall Ferencz nagyvárdi polgármester 20-ik évi jubileumára a következő humoros poemát írta meg:

Kedres barátom!

Egykor Te is, én is Pégaszon járván,
— illő: ne hagyjuk most a muzsánkat árván!
Ne durrögj hát, ha a sok-sok ünnepiével
Megnyomordítak egy verses köszöntővel.

Egynél több a kettő, a ház meg a tűz! —
De csak úgy, mint néha a bor jobb a vízzel;
Csak a legényember benzeg vele a tölle! —
Ohajtóm azt, hogy lássam majd megüdvé
Amaz évek számát, melyek alatt Várad
Gondjai nyomkodják podestait vállad!
Különbös is: magyar lévén szívvel, lelkel:
A magyar porczidó illik is szeretned;
Ez pedig **házonod!** / Hát én azt kívánom,
Hogy járva esztendő is egyenre lábon,
Nagyváradnak örömrivalgása kösdött:
Egészében verjék rád a házonodot!

Nagyvárad, 1895. november 17.

Dr. Imrik Péter,
kir. táblai bíró.

lett egyszerre mindennek, Róma testileg és szellemileg koldusbotra jutott!

Nero 64-ben K. u. felgyújtatta Rómát, hogy egy óriási lángengert láthasson és ekkor kilencz napig rombolt a tűz a városban és elpusztítá Róma harmad részét! Titus és Vespasian hadjáratai után mikor Jeruzsálem pusztulása után visszatértek, épült a «Béke-templom» egy óriási épület, melybe a zsidóktól elrabolt kincseket és szentségeket helyezték el.

Az ő idejükben épültek a Titus-thermek s a Colosseum is akkor lón befejezve, míg a Forumok legpompásabbikát a Trajan-forumot, Traján császár építtette. Hadrian császár, az Angyal-várat, melyet saját mausoleumjának szemelt ki és a hozzá vezető hidat a Tiberen át is ő építtette. Azután jönnek Antonius, Pius, Mark Aurel, Comodus, Severus, ezek is mind hozzájárultak Rómát gazdagítani és szépiteni, míg Constantin császár végre 310-ben K. u. megengedte, hogy a keresztény vallást mindenkit szabadon gyakorolhassa, s megszűntek a titkos összejövetelek a kis pislogó cserép mécsnél a Catacombákban!

Most ismét megkezdődött a templom- és Basilika-építés, az egy igaz Isten dicsőítésére s a művészet terén egy új nagy fordulópontra állott be.

A pogány Istenek helyére, bájos arcu Madonnák léptek, anygakol és a Megváltó s a relief és sculpirák korszakát a festészet váltotta fel, s a régi római császárok hatalma a pápák birodalmába ment át.

II. Julius pápa egybehívta a világ három legnagyobb művészt: Bramants, Michel Angelo és Rafael-t, hogy építsenek egyesült erő és gondolkodás után egy, az összes kereszténység számára, kik Rómába zárandokolnak Szt. Péter sirjához, egy óriási imaházat, mely vetélkedjék nagyságra, terjedeleme, pompára és művészetre a föld valamennyi templomaival és 1506-ban lett az alapkö az új építményhez letéve. S azóta mindég terem Olaszthon művészeket és nagy embereket magának, kik meghódítják, izlésük-, szellemük- és genialitásukkal a világot!

Róma... a Tiber, vagy mint a régiek nevezték «il Tevere» mindkét partján fekszik s kilencz hid vezet rajta keresztül. Különös képet nyújt a szemlélőnek, a hét dombon épült és elterülő Metropole, mely mióta Olaszország fővárosa lett, nagy dimenziókban terjeszkedik és számos új városrészek keletkeztek. A 16. és 17-ik században épült Pallazzok igen előnyös színben reprezentálják a várost s a legújabb utcák, mint a hosszú Corso, a Via Babuino, Ripetta, Via Condotti, Via Sixtina, Quattro Fontana és Via Nazionale, melyekből ismét számos Viale és Vico-k ágaznak szét egy rendezettebb tableau nyújtának, míg az ó- város az ő számátalan romjai és ledől oszlopaival egy meg nem nevezhető, különös érzés benyomása alatt tartja az idegent.

Rómát bámulni, csodálni lehet és elmerengeni emlékei fölött... de nincs meg az a büvös, csodás mágnes, mely hű... vonz, s

dugába dőlt országos vásár helyett az előjárás november 27. és 28-ik napjaira pótvásár tartására kért engedélyt, a jó szándék azonban ismét csak dugába dőlt, ezáltal főleg azért, mert az engedély nagy kérelemmel, alig 24 órával a vásár napja előtt érkezett le a miniszteriumtól, lón aztán nagy lótas-futas, gyalogposta, táviratázküldés az érdekelt helyekre, az eredmény mindazáltal csak igen csekély volt. Legjobb lesz máskor az ily dolog forszírozását abba hagyni!

Sértésvásár jöjjön el a te országod. Talán ötszázor hozzuk már szóba, mily nagy baj az, vesztesség és kár, egy a tenyésztő mint a fogyasztó közönségre nézve, hogy a tavasz végén fellépett sértevéssz miatt azóta se hűti, se országos vásár az állatokra Balassagyarmaton nem volt tartható. Ugye a vész már két hónap előtt teljesen megszűnt, az ólak is fertőtlenítve lettek, s a hatóság a várost még sem oldotta fel a zárlat alól; mi kíváncsiak tehát még? Mult szerdán sokan meg is jártak a vidékiek közül, akik a pótvásár hirdetéséből arra következtettek, hogy sértevéssz lesz, behajtottak tehát sok ily feljavitott állatot, de biz azokat a vásártérre nem eresztették, hanem a városház udvarán vesztelgettek, míg nem rugtóni levágásra elköttyavetélhették.

A rimóczi választókerületbe Krigovszky Henrik, továbbá nem Gyarmathy Zsigmond, hanem Gyarmathy József és nem Kalmár Béla, hanem Borbás Lajos, mint legtöbb szavazatot nyert egyének lettek megyebizottsági tagokul megválasztva.

A Kiskürtös—sztegregovai utvonál, mely hivatala lesz a Budapest—Vác—B-Gyarmat—Losonc—Kassára vezető állami s a B-Gyarmat, Kékkőn át Zólyomba vezető megyei utvonalat vagyis az Ipoly és Kürtös völgyét összekötni, megvalósulása felé közeledik; Nógrádmegye építészeti hivatalában ugyanis serényen dolgoznak az említett utvonál építési műveletén, s 1896-ban fogják mintegy 180.000 frt költség-gel a kiépítést ténylegesíteni. E tvhatósági út fontosságát a topográfiai helyzet ékesen szólóvá teszi. Ugy véljük ugyancsak e nagy vidék, a nógrádmegyei h. é. vasutat fruktifikálása s a Kürtös, Karancs és salgói völgyek gazdag kőszénének kiaknázásával hozható kapcsolatba dr. Lóczy egyet. ny. r. tanár, továbbá Gerber Frigyes lovag, a s.-tarjáni közsébbánya részv. társ. igazgatója, Hoffman társulati mérnök és Weissbacher vállalkozónak nov. 27—29-iki szemléjén, melyet Balassagyarmaton át tettek az említett vidék felé.

Új rend. Az egyházpolitikai törvények életbe lépésének második hónapja zárult le a tegnapi nappal s örömmel konstatáljuk, hogy vármegyénkben, alig számbevehető kivétellel, békés, megnyugtató módon hat az új rend. Így Balassa-Gyarmaton városbíránk, mint anyakönyvvezető és helyettesi iparkodnak a legtapintatosabb eljárást követni szemben a közönséggel, mely őket naponként igénybe venni köteles; nem ragaszkodnak hivatali gögőből mereven oly minütózus dolgok követeléséhez, mik a kissé komplikált minták szerint előírva ugyan, de szorosán a lényeghez nem tartozván, hacsak megakasztani, lehetetlenné tenni nem kívánjuk a bejegyzéseket, anyhébb formában is megoldhatók. És valóban az ily felfogásnak ad igazat a nm. belügyminiszter is, az ujjában hetenként közzétett körrendeletei és elvi döntvényeivel. A lefolyt november hónap a születések tekintetében B-Gyarmaton kedvezőtlenebb volt az októberinél, mert míg akkor 26 (huszonhat) volt a születési esetek száma, most az csak 18 volt, ezek közül is kettő halva született, s kettő törvénytelen; flu 11, leány 7. A halálos esetek száma volt 22 (huszonkettő), tehát a születéseket fölfülmulta 4 (négygyel), tizenkettő ezek közül 55 éven felül, ezekből ismét három 74 éven felül, egy 8, 2, egy pedig 84. Egy négy éves leánygyermek törvényen utójában, egy flu és két leány pedig (a 40—50-re tehető ily beteg gyermek közül) kanyaróban halt el. Október hónapban csak 12 (tizenkettő) volt a halálos esetek száma, tehát 9-el (kilenczel.) kevesebb, mint novemberben. Házasságot kötöttek novemberben az anyakönyvvezető előtt tizenötön, októberben egy sem, mert az első házasság az alispán előtt kötöttett.

Nyugalomba vonuló tanfelügyelő. Ismerős a neve, szép emlékeztető a működése Zólyomgyarmaton, Srulló Géza turocszemei tanfelügyelőnek,

ki legközelebb megvált állásától és Gözbe megy. Szűllőt a felvidéken mindenki nagy tiszteltetben tartotta, mert a nemzeti eszmék terjesztése körül nagy buzgóságot fejtett ki. Az ő tanfelügyelőisége alatt épült a turocszemei-szent-mártoni állami polgári- és felső kereskedelmi iskola díszes épülete.

Felvidéki írók köre. A F. M. K. E. régóta szükségét érzi annak, hogy tizenegy vármegyére terjedő kultúrtörvényeiben egy testületileg szervezett írói gárda támogatása, az a szándék tehát, hogy „felvidéki írók köre” címmel Felső-Magyarország összes tollforgató embereit egybe foglalja s e körrel együtt indítja meg azt a küzdelmes akciót, melynek hazafias célja az, hogy az ország e részének siralmas társadalmát erőteljes, magyar nemzeti közszellem fejlesztésével bevilágítsa. E végből Nyitra november 26-án a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület titkári hivatalában érkeztetett tartottak, mely egyhangúlag, nagy lelkesedéssel mondotta ki, hogy a felvidéki írók körét megalakítja még pedig mindenféle politikai tartalom teljes kizárásával, s az alapszabályok kidolgozására öt tagu bizottságot küldötték ki. E nagy horderejű hírrel kapcsolatban tudathatjuk, hogy **Lórinicz György**, a F. M. K. E. titkára a közművelődési kongresszus jegyzőjévé lón megválasztva.

A vilkei megyebizottsági tagok választásáról a L. H. a következőket írja: „A megyebizottsági tagok választása alkalmával f. hó 20-án történt Vilkén azon rendkívüli eset, hogy a rend fenntartására készenlétben álló csendőrök (Szakalból) és társa, dacára annak, hogy a vilkei plébános udvarán egész nap dőszölő s fanatikus beszédekkel felizgatott választó és nem választó néptömeg által a szavazás bezárása után megtámadva lett, mégsem lőtt a támadó közönség közé. Igaz ugyan, hogy a támadás oly hirtelen jött s oly nagymérvű volt, — legalább tíz ember roham meg egy-egy csendőrt, hogy fegyverének használatában azon pillanatra phisikailag gátolva volt mindamellett, midőn az odaérkező Báthly Béla t. fősolgabíró a jelenlét intelligens elem segítségével a rendet biztosította, nem lett volna csoda, ha az ugrszólván orvul megtámadott őrség egyik vagy másik tagja a felháborodottságtól elrakítva, fegyvert használatba veszi s a nagyközönség közé lö bűnös és ártatlannal egyaránt!

Lapunk mult számában a keszei bizottsági tagválasztásra vonatkozó levelben az állítottott, hogy a rőtsági járás fősolgabírája vonatkozó piszkos irat terjesztett a választók között. Ezen állítás a mint később meggyőződünk, ellenkezik a valósággal, mivel azon felhívás tartalma és hangja a piszkos szóval helytelenül lett jellemzve. Készséggel elismerjük e tévedést és kérjük tudósítóinkat, hogy jövőben ne a saját impressiójukat, de a valóságos tényállást közöljék szíveskedjenek.

Az úgynevezett Seitovszky-párt két elsőkelő tagja értesít bennünket arról: hogy a keszei választás alkalmával a választók nem azt hangzottatták, hogy: „Ején Seitovszky és a Néppárt”, de kedélyhangulatuknak különböző éljenek által adtak kifejezést.

Az ujfévi köszöntések megváltása. Több mint másfél évtizede honosodott meg Balassa-Gyarmat társadalmában az a — minden nagyobb városban gyakorolt jó szokás, hogy a sokfélelepek terhes ujfévi köszöntések alul az intelligens családok magukat bizonyos jétékony célú összeg aláírása által megváltják. Ez emborbaráti nemes cselekedés vármegyénk székhelyén a Vöröskereszt-egylet nógrádmegyei választmányja szokott a városi előjárászával karöltve működni s az eredmény rendszeren 30—40 szegény (többnyire iskolás) gyermek felruházásában nyilvánul. Mint lapunkat értesítik, az említett célra szánt aláírás irakkal a városi rendőrtanácsok legközelebb már megkezdik körüjüket; melegen ajánljuk őket, illetőleg a csele buzó felkarolását mindenkinek, akit jó sorsa azzal áldott meg, hogy segíthet a szegényekben.

Fanatizmus. Hontvármegye Sz-Antal községében a bujtozatások által felizgatott nép, a bíró házána kitett — házasságok kihirdetésére szolgáló táblát ellopta, darabokra törte s az úton elszórta.

Felségértés a kir. törvényszék előtt. Mult pénteken Kovács János vadkerti lakos, s lopás miatt elítelt vádlott előtt az itteni kir. törvényszék a kir. Curia ítéletét hirdette ki, s mely szerint ő — többrendbeli büntetéseért négy és fél évi börtönre lett ítélve. Az elítelt egyen midőn a fogházor a tereméből kivezette, a terem, közepén visszafordulva, azon gyalázó nyilatkozatot

tette: „Hunczut a király!” Természetes, hogy ennek folytán királyértés miatt, ellene a bünygyi eljárás legott megindítottott.

A tartalékos tisztek jövedelmi kimutatása. Ismeretes, hogy a tartalékos tisztek a rendes évi tiszti szemlén egy kimutatásban kötelesek benyújtani a személyükre vonatkozó adatokat. A hadügyminiszter most a honvédelmi miniszterrel egyetértve, úgy intézkedett, hogy ezután ezeknek a kimutatásoknak a hivatást, foglalkozásra és jövedelemre vonatkozó adataira a jelentkezők illetékes hatósága hitelesítse. Az állami hivatalnokok kimutatását közvetlen feljebbvalóik hitelesítik, a magánállású tiszteket pedig a legközelebbi közigazgatási hatóságuk.

Nem szabad az ujonczokat verni. A hadügyminiszterium azon alkalommal, hogy az ujonczok kiképzésére vonatkozó utasítást adott ki, szorosán kiáltta rendeletében, hogy az ujonczokat kiképző altiszteknek és tiszteknek semmi körülmények között bántalmazni nem szabad. Mint a rendelet mondja, ha az ujoncznak nehéz a felfogása s a gyakorlatot rosszul csinálja, addig kell neki mutatni és magyarázni, míg jól el nem sajátítja.

A külföldiek nyilvántartása. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság közönségehez van intéve a m. kir. belügyminiszter által a f. évi 100. 112. sz. a. a külföldiek nyilvántartására vonatkozó szabályrendelet életbe lépését tárggyában kiadott körrendelet, mely felhívja a törvényhatóság figyelmét, hogy az 1895. január 1-től kezdve a községekben és városokban tartózkodó külföldieket nyilvántartassa, a mennyiben pedig még erre nézve szabályrendeletet nem alkotott, erről ez évi decz. 15-ig jelentést tegyen.

Takács Zoltán Balassa-Gyarmaton. Mult hét végén azzal a hírrel leptek meg bennünket a fővárosi lapok, hogy a szikkasztás büntetése miatt 5 évi börtönre ítélt dr. Takács Zoltán ügyvédet több más rabtársával együtt B-Gyarmatra szállították; és tény, hogy a hírhedt férfiú szombaton este vasuton ide megérkezett, s azóta az itteni kir. törvényszéki és kerületi fogház lakója. Körettek őt ide jósántukból edes anyja Takács Károlyné és bizonyos Kovács Etelka is, akiket aztán másnap a városban láttunk, mert a börtönbe nem igen tudtak bejutni. Magáról Takácsról még csak annyit, hogy őt magánzárkában őrik s külön élelemzésben nem részesül, mivel ehhez joga nincs.

A gyermekek neveinek bejegyzése. A belügyminiszter rendeletét küldött valamennyi alispánnak, melyben megtaggyja, hogy az anyakönyvekbe a gyermekek utónevét az állam. nyelvén kell bevezetni. Egyes esetekben a bejelentő kívánságára a gyermek magyarul bejegyzett utóneve után zárjelen az illető vidék nyelvén is be lehet írni a gyermek nevet. A különböző nemzetiségek által használt utóneveknek megfelelő magyar elnevezésekre vonatkozólag a magyar tudományos akadémia kiküldött bizottsága által 1893-ban megállapított jegyzékéhez kell alkalmazkodni.

A mezőgazdasági statisztika összeírása e héten fejeztetik be. A számláló ügyekők sok helyen találak nehézségekre, különösen a kisebb községekben, hol a nép az adatokat nem akarta bevallani félren attól, hogy ezen összeírások ujabb adók alapjául fognak szolgálni. A gyarmati piacon érezhető is volt a bizonyára fanatizált szegény falusi nép pan'ka, mert a haromfét, csakhogy összeírás alá ne essék, — potom áron vesztette nov. hó 20-tól a tegnapi napig.

Milyenek lesznek az új bankjegyek? Az 1000 koronás nagysága olyan lesz, a milyen a mai 1000 forintosoké. Az ezres koronásoknak mind a két oldalán 010 női alakok lesznek, az egyik Magyarországot, a másik Ausztriát jelképez. Lesznek 500 koronás jegyek is, melynek két szélén egy-egy modaillonba foglalt szép női fej látható, egy a magyar, egy az osztrák koronához hasonló diadémával. A 100 koronás jegyekben ugyanilyen fejek lesznek. Az 50 koronás bankjegyek mind a két oldalán 010 női alakok lesznek, e jegyek valamivel keskenyebbek, de hosszabbak lesznek a mostani frtosoknál. A két réznyomást könyvnyomdai felülvnyomással megtartják, mivel így még a fényképezést segítségével sem utánozhatók.

Az időjárás az elmúlt héten környékünkön borongós, szeles, hideg volt péntekig, mely napra virradólag kissé megnyiholt s a nap is kisított ujából. A máshol erősen fellépett havazás tehát még folyvást kitér utunkból.

„Hová szálljunk?” ezimen a jövő év január havában igen érdekesnek ígérkező és a maga nemében hezagypótló könyv fog megjelenni, mely-

nek az utazók előreláthatólag jó hasznát vehetik; ugyanis e könyv Budapest tüzetes leírása, budapesti és kiállítási utmutató mellett hazánk vidéki városainak történelmi, földrajzi és helyrajzi leírását tartalmazza, e leírások pedig a székesfőváros és a vidék szállodáinak leírása és árszabályzata egészíti ki. A mű, melynek irodalmi részét Ilosvai Hugó szerkeszti, magyar és német nyelven tartalmazva öszes adatait, a külföldi utas által is használható. Azon szállodásokat, kik a nékik küldött kérdőívet eddig vissza nem küldötték, a szerkesztő most arra kéri, küldjenek ezt kitöltve vissza, vagy ha az iv kéznél nem lenne, kérjenek a kiadótól (Belgrader Zsigmond könyvkereskedő, Budapest, VII., Kerepesi-út 14.) másikat.

Rika sorsjegye. A népszínház legújabb eredeti operett-jével: Márkus József és Szabados Béla „Rika”-jával sokan csatlakoztak fonyereményt. Legelőször is maga a közönség nyert egy józsi operettet, mely egy mulatságos, derült estét szerez neki, a népszínház igazgatója egész sorát a szűfolt házaknak; az operettben szereplő színészek pompás szerepeket s a szerzők, a dícsőregeen kívül, mely a magaslati kritikákban kijutott nekik, csengő aranyakat, melyeket tantimekben szedgetnek fel a színház főpénztárából. Ez esté előre meg lehetett volna jósolni. Hiszen az operett maga is egy — fonyereményt fordult meg. A librettistának, ha nem is Helne—i, de egy Helne—i ötlete támadt és egy szép csigány leányt: Rikával megittatott az osztálysorsjátékának hatvan ezer koronás fonyereményét s ebből származnak azok a józsi, bohókás jelenetek, melyek egész estét át kacagtatják most a népszínház közönségét. Ime, mi mindenre nem jó az osztálysorsjáték! A szép Rika bizonyára hálával fog visszagondolni arra az osztálysorsjegyre, melyen közönség, színház, szerzők és ő maga is nyert. Nem csodálunk, ha az operett zenekara: Szabados Béla, a ki olyan pompás melódiaikkal fűszerezte a legújabb magyar operettet, még egy kuplét szöve belé, melynek az lenne a refrainje:

Emberék siessetek!
Ostálysorsjegyet vegyetek,
December hatodikán
Lesz a sorshozás napja,
Hullanak a szízek
Siessetek! Vegyetek!

* **Köhögés, rekedtség** és elnyálkásodásnál, a torok- és légzőszervi minden zavarainál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitaláló hatása mellapszittlást. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár: **Egger Á. és fia** Nádor-gyógyszertára Budapest, Váci körút 17. 268 4—30.

Karácsonyi remények. Alig 14 nap választ már el a magyar osztálysorsjáték nagy nyereményhúzásától, mely f. évi december 6—14-ig ejteti meg és melyen 21499 nyeremény körül 4.332.000 korona összértékben kisorsolásra. Hogy ezen oly óriási esélyekkel bíró sorsjátékban oly egyének is játszassanak, a kik egy egész sorsjegyre 40 forint alólani nem akarnak vagy nem képesek, a magyar osztálysorsjáték sorsjegyen igen elmes módor tizedekbe (4 és 2) és húszadokba (2 és 1) vannak beosztva. Elgondolható tehát bány emberül gondolkodik Fortuna istenasszony ezen húzásánál, a mennyiben a kisorsolásra kerülő közel 4 1/2 millió részben az egész sorsjegyek tulajdonosai között, másrészt azonban a tized és húszad sorsjegyek birtokosai között is feloszlik, úgy hogy a több mint 100.000 szerecsen nyertő azon helyzetben lesz, hogy boldog karácsonyt ültet és szeretetét óvni iránt boldog ajándékokkal bizonyíthatja.

Fogorvosi rendelés B.-Gyarmaton. Med. dr. **Stoin Armin** orvos-sebész-tudor a Kossuth-utczában lévő lakásán ezennel fogbetegek részére is rendel. Foghúzás kívánatra előzetes érzéstelenítés mellett. Fogtömés (cement-, amalgam-, arany plomba) a foggyógyászat jelenlegi tudományos nivóján, a modern fogtechnika eszközeivel. Mindennemű fogbetegek.

A közönség köréből.*

Nyílt kérdés tekintetes **Seitovszky János** urhoz, mint nemes Nógrád-Verőce megye alispán-jához.

Nógrád-Verőce község törvénybírája, még 1893. év II-ik negyedében, egyszerű és egyoldni informátió alapján, állásától felfüggesztetett. A fegyelmi vizsgálatot fogantatosítandó, a főszolgabíró közönségben megjelent s azt keresztül is vezette, melyről az iratok az alispáni hivatalhoz feltorjesztve lettek.

1894. év második negyedében, községi bíróként lett felfüggesztve; szintén egyszerű és egyoldni informátió alapján. Ezen ügyben fegyelmi vizsgálat mind e mai napig sem tartott.

Sérelmesoknak tartván a községi képviselő-testület az alispáni eljárást, 1894. év augusztus havában, egy monstre-küldöttség útján panasz-

kérvényt nyújtott be a nagyméltóságú belügy-miniszter urhoz. E közben magán-személyi panaszt emelt az alispán urnál, hogy a monstre-küldöttséget a községi előjáróság verburválta; igazlvan a törvényes felsőbb hatóság ellen. Ezen panasz alapján, az alispán ur rendeletére, egy vizsgáló-bizottság jött községünkbe, vagy 14 csendőrt fedezete mellett (sic?) vizsgálatot fogantatosítandó a községi előjáróság ellen és bár a vádból egy jottát sem lehetett beigazolni, felfüggesztve lőnek mégis: jegyzőnk, törvénybírónk és pénztárnokunk.

Éppen most egy esztendeje, hogy ezek így történtek. Azóta minden további intézkedést hiába vár községünk közönsége.

De történt most egy esztendője más is. A megyei főszámvérő ur kijött ugyanis számvizsgálatot tartani. A mit ezen alkalommal felfedezett, az valóban megdöbbentő volt! Onkéntelenül merült fel a kérdés: minők lehetnek a mi adminisztratívális viszonyaink, hol a dolgok ekként folynak? Mert hát mit is fedezett fel a főszámvérő ur? rendellen, hanyag ügykezelést, a legnagyobb mértékben; hűtlen pénzkezelést, — sikkasztásokat! Felfedezett továbbá, hogy évek, — circa 8 év óta, számadási felülvizsgálat községünkben nem eszközöltetett; mehetett és ment minden patriarhálisan. A felügyeleti jog és kötelesség vagy éppen nem gyakoroltatott, vagy csak felületesen.

Nógrád-Verőce dunaparti község. A fővárosi intelligens elem nagy számban és nagy előszerelettel keresi fel, mint nyári üdülő-helyet; fejlődése nagy mérvet öltött a lefolyt decennium alatt. Tovább fejlődésére tehát mindent megtenni, erre minden alkalmat megragadni, nekünk, kik erre első sorban vagyunk hivatva: szent kötelességünk! Ezen tudattól áthatva, meg is tesszük mindent, nem kímélve fáradságot, hozván anyagi áldozatot!

Fiúilag szeretett kedves megyénkől is várunk azonban s azt hiszem joggal?! édesatyai gondoskodást? De, miként a fenti elbánás és eljárások szomorúan bizonyítják: mostoha fiak vagyunk évek óta!

Avagy! ki nem veszi észre a zsidbasztó nyomást, mely sok dologban bénítja meg legszentebb törekvéseinket, köznezetünkkel szemben, midőnk közs. előjáróink évek óta felfüggesztvük? Lehet-e ennél egy közönségben depimálabb helyzetet még csak elképzelni is!? Itt a nép vallásérköcsi életére lehet-e jó hatással az ily megfordított jogviszony? Mi sajnosan érezzük és tapasztaljuk a történetek káros reakcióját; látjuk megrendülni a bizalmat, tűrni vagyunk kénytelenek a kételkedés térfoglalását.

Ugyanazért, sok keserűséggel, de tisztellelt intézem alispán urhoz, községünk jól felfogott érdekében a következő nyílt kérdéseket:

1. Mivel indokolta alispán ur öszes közs. előjáróink felfüggesztését és azt, hogy azok mind a mai napig is felfüggesztvük?

2. Helyesnek tartja-e, hogy éveken át, helyettesített előjárók igazgassák községünk közügyeit? *)

3. Miért nincs a vizsgálat mind a mai napig sem befejezve s miért nincsenek ártatlan előjáróink állásaikba visszahelyezve; vagy kimutatva, hogy azok, abban, a mivel vádolva voltak és vannak: csakugyan bűnösök-e?

4. Volt-e tudomása arról, hogy a községi számadások éveken át felülvizsgálva nem lettek?

5. A hanyag rendellenesség, hiány és sikkasztásokért felelős-e és mily arányban a felsőbb hatóság?

6. Hajlandó-e alispán ur ügyeinkben mielőbb teljes világosságot gyujtani és tiszta helyzetet teremteni?

Egyebekben kiváló tisztelettel vagyok

Nógrád-Verőce, 1895. november hó 26.

Orosz Jenő, öv. ref. felkász.

Nyílt tér.*

Sztranyavszky Géza és Hamzly Gyula urak részéről Wladár Viktor alesperesége ügyében és érdekében a következő körlevél bocsátatott ki, melyet

*) Itt a b.-gyarmati túlköltesekből folyó fegyelm. eljárás, a mely évtől derült ki, mikor fog érdemileg befejezést nyerni? Szerk.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

közérdekű voltánál fogva mi is egész terjedelmében közlünk. A körlevél a következő:

„A „Losonc és Vidék” lap utolsó számában következő értesítés lett közölve: „Az alesperesi hivatal beöltöztetése a nógrádi ev. egyházak által beadott szavazatok akként oszlottak meg, hogy a két legtöbb szavazatot nyert lelkész jelöltetett és pedig Wladár Miksa székelyi és Wladár Viktor székelyi lelkészek. Minthogy ez utóbbi (jegyzet: ez kapta a legtöbb szavazatot) jelölt most a megyei választásoknál antiliberális felállításokban leledik, kétségtelen, hogy nemcsak Gadi M. agárdi és Simonidesz János szécsényi lelkészre adott szavazatok nem lógnak rá adni, hanem még eddigi pártbívei is annyira megécskösnek, hogy csakis a pánszlávok fognak mellette kitartani s ez jellemző, mert eddig is hű emberei voltak.”

Ezen névtelen közleményre megjegyzésünk van: 1-ször. Itt a Seitovszky alispánját pártolók antiliberálisak — azért a főperes Seihla János és a másod-felügyelő br. Butler Ervin és még sok más prot. papok és téren mégis együtt tart lelkészünkkel. — De mi egyebek is azt tartják, hogy kövesse minden lelkész saját politikai meggyőződését szabadon, csak legyen jó pap; — különben pedig úgy tudjuk, hogy a mi lelkészünk a szabadelvű párt tagja 2-ször. Vannak-e Nógrádban pánszlávok és kik azok? azt nem tudjuk; de hogy a mi lelkészünk nagytiszteletű Wladár Viktor év egyházunkat bazafias szellemben vezeti, arra néve legclassikusabb bizonyíték az, hogy ő méltóságú Lászlóky Gyula ur, mint akkori esp. felügyelő lelkészünkét Sárkány piámpóknak megmítelve s szavakkal mutatta be: „A székely lelkész egyházát, minden tekintetben oly rendben tartja, hogy azt bátran a nógrádi egyház mintegyfőházának nevezhetik. Minél fogva a leplezett gyandúsításokat, mint egyetlen kortesfogást ezennel visszautasítjuk. Kelt Székely, 1895. nov. 27. Hamzly Gyula, presbyter, Sztranyavszky Géza, a székelyi és balassagyarmati egyházak felügyelője.”

az (Esztergom-) P.-Nána — B.-Gyarmati vasútvonalon.

MENETREND

Érv. nyes 1895. évi október hó 1-től.

V. H.	V. H.	V. H.	Állomások	V. H.	V. H.	V. H.
930	730	230	ind. Budapestre	800	1212	748
515	900	400	Párk.-Nána érk.	744	1155	733
602	917	417	Köhid-Gyarmat	731	1142	719
617	932	432	Kéménd	720	1131	708
629	944	444	Bény	707	1118	698
641	956	456	érk. Csata	692	1108	685
653	1009	509	ind. Csata	682	1098	675
706	1022	515	Zalaba	671	1088	664
725	1042	531	Ipoly-Pásztó	661	1078	654
734	1052	540	Bél	651	1068	644
751	1109	596	Székely	640	1058	633
808	1124	611	Visk	630	1048	623
840	1151	637	Ipolyság	620	1038	613
903	1212	698	Dregely-Palánk	610	1028	603
915	1224	708	Ipoly-Verce	600	1018	593
931	1245	727	Dejtár	590	1008	583
938	109	731	érk. B.-Gyarmat ind.	580	998	573
			Budapestre	570	988	563

Megjegyzés: Az esti 6 órától reggeli óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve. — Bél és Ipoly-Verce feltételes megállóhely.

Piaci gabonaárak.

1895. november 27.

Buza	5-80	6-10	Kukoricza	4-—	4-40
Rozs	5-70	5-90	Bab	7-—	8-—
Árpa	5-—	6-—	Lencse	4-—	6-—
Zab	5-—	5-20	Lednek	4-50	5-50
Széna	—	—	—	2-—	—

Felelős szerkesztő: Vannay Ignác.

490—1885. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti kereskedelmi és váltó kir. törvénzék 1895. évi 85714. sz. végzése folytán dr. Harnos Gyula ügyvéd által képviselt Mauthner és Wilczek czég felperes részére Schwarzs László alperes ellen 170 forint követel-

lész s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 903 forint 50 korra becsült ingóságokra a sziraki kir. járásbírósa 3224—895. sz. végzésével a további eljárás elrendelhetvén, annak az alap és felülfoglaltatási követelési erejéig is, amennyiben az kielégítési jogot nyertek volna, Caecén alperes lakásán leendő megtartása határidőül 1895. évi december hó 9. napján délutáni fél 3 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt szobabutorok, takarmányfélék, gazdasági eszközök a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívotnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtási követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztásuk, mert különben csak a vételár fölélegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Szirák, 1895. nov. hó 24.

292. 1—1. *Simonyi S. Gyula*, jbir. vlahjó.

2521—1895. sz.

Árverési hirdetménykivonat.

A rétsági kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Hoffmann Dávid, végrehajtató felperesnek, Nyiri Pál és Nyiri Mária végrehajtást szenvedettek, budai lakosok elleni végrehajtási ügyében, a kérelem következtében a végrehajtási árverés 189 forint 05 kor. tőke, ennek 1884. évi augusztus hó 30-tól járó 6% kamatai, 38 forint 88 kor. hátralékos költség, úgy ezáltal 6 forint 50 korban megállapított árverés kérelmi, valamint a még ezentul felmerülő költségek kielégítése végett, az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a b.-gyarmati kir.

törvényszék (rétsági kir. járásbírósa) területén levő, Borsos-Berinke község határában fekvő, a borsos-berinkei 92-ik számú tjkvben foglalt Nyiri Mária férj. Szabó Lászlóné nevében álló A. I. 1. sor. 101 és 141 □-ól területű ingatlanokra és átvezetéssel a borsos-berinkei 336. számú telekkönyvben foglalt Zachar János és Zachar József nevében állók I. 1. sor. 688. hr és 69 □-ól területű ingatlanra a becsátolt adóbizonylat szerint 495 forint kikiáltási árral 1895. évi december hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Borsos-Berinke község, hazánál Luby Matyas ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó bírói árverésen nyilvánosan el fognak adatni.

A borsos-berinkei 336. sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sor. 831. hrsz. szőlőre az árverés nem kéréselt, miért is a szelvény töröltetnei rendelkeznek.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni szándékozik tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben még pedig az első árverés jogerőre emelkedésétől számítva 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítva 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítva 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítva 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint letétetni.

Kelt Teresken, 1895. évi július hó 23-án. A rétsági kir. járásbírósa, mint tki hatóság

Dr. Glaser, kir. aljbíró.

295. 1—1.

2994/95. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b.-gyarmati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Luby Matyas, Markó József bogyára és a kir. kincstár csatlakozott végrehajtójának néhai Schweitzer Dávid ismert örökösei Henrik, Gábor, Helén, Mária, özvegy Schweitzer Dávidné, ügyis mint

kiskori gyermekeinek Samu, Armin és Mária gyámja, valamint az ismeretlen örökösök ügygondnoka Hende Gyula ügyvéd b.-gyarmati lakos végrehajtást szenvedők elleni 35 ft 35 kor tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén levő Patakon fekvő következő ingatlanokra a bírói árverést elrendelte:

1-szor a pataki 42-ik tjkvben Schweitzer Dávid nevére írt II. 1—7 sorszám alatti ingatlanokra s legelőilletményekre a csatolt adóbizonylat szerinti 522 frtnyi kikiáltási árral.

2-or az ugyanazon tjkvi 3. sor. 1273. helyr. számú szántóföldre 21 frtnyi kikiáltási árral.

3-or a pataki 42-ik tjkvi 1787. helyszámu rétre 4 frtnyi kikiáltási árral.

4-szer a pataki 601-ik tjkvben Schweitzer Dávid nevére írt I. 2 sorsz. alatti legelőilletményre 142 frtnyi kikiáltási árral azon hozzáadással, hogyha Luby Matyas a fenti és mint csatlakozott a 2557/95. sz. alatt 160 frtnyi követelésnek s járulékaiknak behajtása tekintetéből az árverést meg nem tartaná, az a csatlakozottak bármelyikének kérelmére 161 ft 21 krnyi kincstári követelés, Markó József bogyára 257 ft 58 krnyi követelésének kielégítése végett, utóbbi érdekeiben eskis a pataki 42-ik tjkvi ingatlanokra megtartandó s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi december hó 10-ik napján délelőtti 10 órakor Patak község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árral alól is eladotni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tki hatóságnál B.-Gyarmaton, 1895. évi szeptember 24-én. 296 1—1 *Okolicsányi János*, kir. tszeki bíró.

ALT ADOLF

vaskereskedésében B.-Gyarmaton (Kossuth-utca), mindenkor kaphatók:

gőzcséplőgépekhez való consistent elsőrendű Tovot-féle kenőcs, klg. I. o. 48 kr., II. o. 35 kr., III. o. 26 kr., továbbá ezen kenőcshez ezélszerűen, takarékosági szempontból is alkalmazható legújabb találmányú légnyomógos, az egyes csapálygon könnyen elhelyezhető kenő készületek (Schmirwasen) darabonként 4. sz. 2 ft 20 kr., 5. sz. 2 ft 80 kr-ért, nemkülönbön kátrányfedőlemezpapírok tekerekenként (15 méter) 3. számú 1 forint 60 krajczár, 4. számú 1 ft 80 krajczárjával. 177 8—26

5030—1895.

A b.-gyarmati járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Balassagyarmat nagyközségénél rendszeresített s lemondás folytán üresedésbe jött, évi 400 ft fizetés és 25 ft irócai általánnyal járadalmazott írnoki állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom a pályázni kívánókat, hogy születési bizonyítvánnyal, elméleti és gyakorlati képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hivatalomhoz 1895. évi december 5-ig bezárólag nyújtsák be.

B.-Gyarmat 1895. november 24-én.

291 1—1

Baintner, főszolgabíró.

Hazai ipar Balassa-Gyarmaton.

Gansel József és testvére cézgnél ezentul szépes-iglóli, havasi és gypvászon, sílfon, úgyazintén valódi szépeségi czerndamaszt asztalterítők s ágyneműek gyári áron kaphatók.

Karácsonyi és újévi

ajándékokul üzletünket mint minden évben, úgy ez alkalommal is igen alkalmas női, férfi- és gyermek-dívatáru-cikkkel dús választékban felszereltük és ezek elárúztatását a lehető legulányosabb

árak mellett eszközöljük. Ajánljuk ezeken kívül igen gazdaság választéku karácsonyfa-díszítványainkat és dús választéku

gyermek-játékainkat,

melyeket üzletünk szűk tere miatt **féláron** árúsitunk el. 170 11—20

Nógrádmegye b.-gyarmati járás főszolgabírájától. 4741/95. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nógrádmegyei első-esztörályi közigazgatásban egy segédjegyzői állás rendszeresítettén, ezen évi 300 ft fizetés és 50 ft lakbérrel járadalmazott állásra pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1886. évi XXII. t.-cz. 74. §. illetve az 1883. I. t.-cz. 6. §-ában körülírt, továbbá gyakorlati és erkölcsi minősítőket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hivatalomhoz bezárólag f. évi decz. hó 20-áig benyújtsák.

A tól nyelvi ismerete megkérveitük.

Balassa-Gyarmaton, 1895. évi november 7-én

Baintner Arnold,

főszolgabíró.

275 3—3

Új gözmalom

eladó vagy bérbeadó Szirakon Hontm.; kívánatra a malom bérhova átszállítatik és ott újból felállítatik.

Salgó Gábor

B.-Gyarmat.

285. *—2.

Egy Lancaster kettős csőrű vadászfegyver, jobb csőre 500 öblű express, Kirner József gyártmánya, 70 express tölténnyel együtt, 50 db. expansiv, eladó. — A fegyver még használatban nem volt. — Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal. 197 1—1

Hirdetéseket, nyílt tereket legjutfányosabb föltételek mellett közléstesz a **Nógrádi Lapok és Honti Híradó** kiadóhivatala.

József főherceg ő csász. és kir. fensége udvari szállítója.
Fülöp, azász Coburg-Gothai herceg ő kir. fensége szállítója.

Sürgönyeim: **Gottschlig Budapest.**

Telefon 57—46.

GOTTSCHLIG lea, rum és cognac- nagykereskedő AGOSTON BUDAPEST.

Központi iroda: IV., Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK:

IV. Váci-utca 6. szám „a-Mandarinhoz”
a Városháztér mellett.

VI. Andrassy-út 23. „Hong-Cong városához”
a kir. opera áttellenében.

V., Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán a „Japán nőhöz.”

KIVITELI PISCZÉK:

X., Kőbánya, Fűzér-utca 9. szám.

Bizom. raktár: 4—10

Balassa-Gyarmaton:

Szommer Károly úrnál.

Közvetlen behozatala valódi chinai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-romok, francia cognacok, likörök a legfinomabb, minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Bevásárlás részletfizetésre is!

Bevásárlás részletfizetésre is eszközölhető!

SCHÖNFELD MIKSA,

kárp. aszt. és esztélygályos bútorraktára B-Gyarmat,
a KOSSUTH-utczában.

Ajánlja dúsan felszerelt, jutányos árú rak-
tárát szilárd anyagból készített, modern izlésű,
különböző fa- és kárpitos bútorkban úgy egyen-
ként, mint szalonok, szobák, vendéglők és egyet-
helyiségek teljes berendezésére nézve. Dús válasz-
ték olajnyomatú és üvegre festett, kitűnő kivitelű
tetszelős fal-, táj- és egyéb ábrázatú képekben
fa- és aranyozott keretű tükrökben.

Gyermekkoscsik, nemkülönbben mindennemű
és méretű koporsók nagyválasztékú raktára.

Vidéki megrendelések postában és lehetőleg gyor-
san teljesítetnek.

Egy jó házban való finasztalos tanácsaival azonnal felvételtek
52—26 131

Bevásárlás részletfizetésre is!

Alapítottatott 1865-ben.

A legjobb

ZONGORÁK

pianinók

és

harmoniumok

legolcsóbban kaphatók tökéletes jóállás
mellett

HECKENAST GUSZTÁV

hírneves zongoraeladási és kölcsönző intézetében

289 1—6

BUDAPESTEN, IV., KIGYÓ-UTCZA 7. SZ.

Schledmayer és fia, leghíresebb zongorák és Thuringia Organ C. egyedüli képviselője a világ
legjobb és legolcsóbb harmoniumai.

Arjegyék ingyen.

Eladó szőlővessző.

Amerikai vessző:

Riparia portalis, sima, ezre frt 12— gyökeres frt 24—
Solonis „ „ 12— „ „ 24—
Jaquez és Jorkmadeira „ „ 6— „ „ 12—

Ojtványok:

Riparia vagy Solonisra ojtott gyökeres ezre frt 125—
Jaquez vagy Jorkmadeira „ „ „ 110—

Részletes árjegyzék kérésre küldetnek.

288 1—5

Beyer Károly, földbirtokos
Csalár, p. Nógrád-Ludány.

Királysörfőző

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör-gyártmányai-
nak elárúsítását megkezdte és azokat:

Ászok-, Király-, Márcziusi, Korona- és
Bajorsör

elnevezéssel **hordókban** és **palackokban** hozza
294 1—6 forgalomba.

Kiránatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Királysörfőző

Villányi asztali borokat

valódiságért kezeskedve, vasuton hordókban 60 literfől kezdve,
hordók bérmentve visszavételnek.

	Literje
Fehér új bor fejtve	18—20 kr.
Siller új és ó-bor	16—18 „
Fehér ó-bor	20—24 „
Vörös ó-bor	22—26 „

továbbá finomabb fajú pecsenye-borok, cognac, törköly, sepi-pá-
linka, szilvórium és aszaborok külön árjegyzék szerint, melyet ki-
vánatra küldünk, megrendelhető a

Váradi-féle pinczegazdaságból

293 1—1

Villányon (Baranyamegye).

Szolid ügynők felvételnek.

Szabad kézből eladó!

B-Gyarmaton, az óváros-utczában lévő 123
számu épület, mely a legjobb építési berende-
zéssel és terjedelmes, jól termő kerttel bir és
bérházul három család részére igen alkalmas,
szabad kézből igen előnyös föltételek mellett
eladó. — Bővebbet a kiadóhivatal.

290 1—3

Jó kályha a házban fűdolog!

Alulírott Balassa-Gyarmaton letelepedvén, itt a régi posta-utczában, Radványi házánál a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelő

CSERÉP-KÁLYHA-MŰHELYT

rendeztem be; minél fogva képes vagyok bármily izlésű kályhákat és kandallókat a legkiválóbb színek- és alakokban, avagy bármely más e szakba vágó cikket pontosan, gyorsan és jutányosan elkészíteni.

Takaréktűzhely-burkolatok fehér, szürke és kék színben a legolesőbb áron kaphatók.

Avult kályhák átrakását és javítását szintén jutányosan elvállalom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

B.-Gyarmat, régi posta-utca 26. sz.

Pencs Ferencz, kályhás-mester.

000 7-11

Egy jó házból való fiu tanonczul felvétetik.

2269. sz.

Árverési hirdetményi kivonat

A sziraki kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó János végrehajtónak Szilassy. Lázár végrehajtást szenvedő elleni 46 frt 29 kr, Csernus Jánosné és érdektársainak ugyanaz ellen 90 frt 83¹ kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a (bgyarmati kir. törvényszék) sziraki kir. járásbírósa területén levő Szent-Ivány köz-
ségben fekvő, a 411. tjkönyvben I. 1—9 sor-
számra az árverést 335 forintban megállapított
kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az 1895. évi december

hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor Szent-Ivány
község házában megtartandó nyilvános árveré-
sen a megállapított kikiáltási áron alól is el-
adatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lanok becsúrának 10%-át készpénzben vagy
óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-
hez bánatpénzül letenni.

Kelt Szirákon a kir. bírósága mint tkvi ha-
tóságnál 1895. évi szeptember hó 22. napján.

287 1—1

Kun Barna, kir. bírós.

K

önnyí jövedelmező
KERESÉT

számszámra, ki terv nyomon en-
gáljazzott részletek és
sorsjegyeknek eladásá-
val jogalkotni akar. Aján-
latok

FUCHS B.
váltóházhoz
Budapest, Kecskeméti-u. 1.
tel.: 272-4-5.
Alapítva 1866

H I R D E T M É N Y .

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.
Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig:

egy egész sorsjegy 80 koronáért,
egy tized sorsjegy 8 koronáért és
egy huszad sorsjegy 4 koronáért

282 2—2

az ismert elárúsítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezeá-
hoz (nem hozzá) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték igazgatósága.

M á r

1895. December hó 6—14-ig

ejtetik meg a

Magyar Osztály-Sorsjáték

Nagy nyereményhúzása,

melyben 21,499 pénznyeremény kerül

4 millió 332.000 korona

összértékben kisorsolásra, többek között egy 600,000 koronás jutalom 400,000, 200,000, 100,000, 50,000 stb. stb. koronás
nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény egy millió korona.

a legszerecsesebb esetben

A sorsjegyek árai:

1 egész 40 frt. 1 tized 4 frt.
1 fél-⁵ 20 frt. 1 huszad 2 frt.

(Portóért 5 kr., ajánlott levélért 15 kr., nyeremény-jegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánl és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvételt is

Heintze Károly, főelárusító, Budapest,

Szervita-tér 3-ik szám.

Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson,
5, vagy ennél több sorsjegy vásárlásánál a legkülönbözőbb számokat állítom össze tetszés szerint egész fél, tized és huszadokból.

Sürgöny-cím: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.